

ČASOPIS ZA KULTURU HRVATSKOGA KNJIŽEVNOG JEZIKA
IZDAJE HRVATSKO FILOLOŠKO DRUŠTVO
GOD. 42, BR. 1, 1-32, ZAGREB, LISTOPAD 1994.

HRVATSKA IMENA DRŽAVA

Mijo Lončarić

Na zahtjev Državnoga zavoda za normizaciju Republike Hrvatske trebalo je odrediti, odnosno predložiti službena hrvatska imena, službene likove hrvatskih imena država svijeta za Hrvatsku normu¹. Postoji međunarodna norma, standard (ISO 3166, međunarodna organizacija za normizaciju - ISO), u kojoj je popis država i zemalja s njihovim imenima na engleskom i francuskom jeziku. Naravno, to nije nepromjenjiva veličina: jedne države nestaju, nastaju nove, što je posebno bilo izraženo posljednjih nekoliko godina. Zbog toga se izdaju dopune, a svakih nekoliko godina objavljuje se revidiran, ispravljen potpun popis. Posljednji potpun ispravljeni popis objavljen je ove godine².

Posebnost je međunarodne norme da se na prvomu mjestu donese kratka, skraćena imena država, kako je rečeno - na engleskom i francuskom jeziku, a na dru-

¹ Zahvaljujem i ovom prilikom kolegama koji su pomogli savjetima: akademiku Stjepanu Babiću, akademiku Božidaru Finki, mr. Mladenu Klemenčiću, prof. dr. Antunu Bruniću, gospodinu Siniši Imprić-Jurić, prof. Ljiljani Šarić, mr. Luki Vukojeviću, a posebno gospođi Dubravki Turmishov iz Zagrebačke banke, koja je posebno pomogla da se riješe tehnički problemi.

² Popis je objavljen u *Narodnim novinama* (br. 48, od 20. VI. 1994) pod naslovom *Abecedni popis zemalja i njihovih oznaka*. U njemu su razriješena neka otvorena pitanja (npr. *Burma - Mijanmar*, v. dalje).

gom se mjestu navode potpuna službena imena, i to opet u verzijama na tim dvama jezicima. Kraći oblici imena normirani su zbog praktičnih razloga, ali i stoga da bi se izbjegle ideološke odrednice, što ih neke države imaju u svojim službenim imenima. Navest ću dva primjera europskih država. Službeno je ime Austrije - *Republik Österreich*, dakle *Republika Austrija*, ali se na prvom mjestu navodi samo *Austria*, engleski, a onda se na drugomu mjestu, ispod, u drugom retku, navodi *Republic of Austria*. Za Dansku se tako navodi najprije samo *Denmark*, a na drugom mjestu *Kingdom of Denmark*. Izuzetak je Velika Britanija, sa skraćenim imenom *United Kingdom*, dakle pod *U*, iako je znak, kratica te države *GB*, dakle prema *Great Britain*, a potpuno je ime *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland* (*Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske*).

Dva su osnovna pitanja kada je riječ o imenima zemalja, upravo imenima samostalnih država i njihovih dijelova. Prvo je pitanje velikoga slova, a drugo pisanje samoga lika imena, tj. treba li ih navoditi prema izvornom načinu pisanja same zemlje ili prema izgovoru (upravo fonološki).

1. *Veliko slovo*

S obzirom na pisanje velikoga slova pošlo se od načela da se imena država pišu tako da se svaka riječ piše velikim početnim slovom, osim veznika i prijedloga (ako ih ima u imenima). Ovdje se pod državom smatra samostalna država. Ipak, to nije uvijek posve jednoznačno. Ne misli se ovdje na to da neka država više nije samostalna ili da je neka zemlja postala samostalnom državom. U takvim se slučajevima postupa tako da se uzme stanje kakvo jest u trenutku određivanja. Međutim, u popisu zemalja ISO 3166 ima nekoliko jedinica koje se navode kao i druge samostalne države, a znamo da to ipak nisu prave države. Neke od njih imaju svoj vlastiti novac, izdaju poštanske marke i sl. S druge strane, poznati su (rijetki) pojedinačni primjeri da je zemlja praktično samostalna, ali je iz određenih (političkih) razloga nema u normi.

Razmatrano je više mogućnosti: postupiti kao u normi ISO, odlučiti se pojedinačno za ovo ili ono rješenje s obzirom na stupanj samostalnosti itd. Na kraju je odlučeno kako je najbolje da se postupi kao u normi ISO, tj. sve što se u njoj navodi u rubrici zemlje - kao *Francuska*, *Brazil*, *Japan* - uzima se kao samostalna država. Istina, to je i najlakše rješenje, ali to nije bio glavni razlog. Glavni je razlog bio što je ISO ipak međunarodno priznata institucija, službeni akt, i što bi se pri pojedinačnom odlučivanju moglo pogriješiti. Zbog čega su neki dijelovi država u međunarodnoj normi tretirani kao prava, samostalna država, veoma je zanimljivo pitanje u svakom pojedinačnom slučaju, ali to ovdje nije predmet rasprave.

Prema onome što je naprijed rečeno, u imenima tih entiteta svaka se riječ (osim veznika i prijedloga, ako nisu na početku imena) piše velikim početnim slovima. Sve ostale zemlje, upravo dijelovi samostalnih država, pišu se tako da se samo prva riječ u njihovu imenu piše velikim početnim slovom, naravno ako druge nisu vlastite imenice.

Kao što je poznato, po dosadašnjim pravopisima republike su se Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odnosno prije Federativne Narodne Republike Jugoslavije, pisale također kao samostalne države. One su po ustavu i bile definirane kao države, ali su se tako pisale i autonomne jedinice, koje nisu imale isti status. Naravno, takvo je rješenje u pravopisu bilo zbog Hrvatske, jer je i na taj način bio izražen stav hrvatske strane, hrvatskih lingvista, o Hrvatskoj. I danas ima u svijetu takvih sličnih primjera kao što je bila bivša Jugoslavija i Hrvatska u njoj. *SAD* se i zovu tako, tj. *Sjedinjene (Američke) Države*, što svi znamo, ali slično je i s nekim drugim državama, npr. s Meksikom, Brazilom. Bavarska se čak službeno zove *Freistaat Bayern - Slobodna država Bavarska*. Međutim, i novi hrvatski pravopis također se odlučio za rješenje da se u dijelovima (samostalnih) država samo prva riječ u imenu piše velikim početnim slovom. Drukčije bi rješenje stvaralo velikih praktičnih teškoća jer ne bi bilo uvijek lako utvrditi kakav je položaj, status u državi, sastavnih dijelova svih (samostalnih) država svijeta.

2. Pisanje

Staro je načelo hrvatskoga književnog jezika da imena država budu pohrvaćena, tj. da postoje hrvatski likovi njihovih imena, za razliku od imena mjesta, uglavnom gradova, gdje postoji dvojstvo u upotrebi. S imenima mjesta koja su bila u hrvatskoj kulturnoj sferi postupamo kao s imenima država, tj. imamo hrvatske likove. S drugim imenima mjesta postupamo kao i inače sa stranim imenima, tj. (a) prenosimo ih u izvornoj grafiji, ako se jezici iz kojih potječu pišu latinicom, (b) transliteriramo ih ako se služe drugim pismom, odnosno (c) uzimamo ih u onom liku u kojem ih pišu sami narodi iz kojih imena potječu kada ih pišu latinicom. To je obično engleskom grafijom ako se uopće može govoriti o engleskoj grafiji, ali to je njihov izbor i na to uglavnom ne možemo utjecati³.

³ Druga je stvar što smo mi imali već dobro ukorijenjene u praksi likove nekih imena, pa te ne bi trebalo mijenjati, npr. Peking. To vrijedi i za neka osobna imena, npr. Mao Ce Tung, da opet uzmemo kineski primjer. Čak ni Englezi, kojima mi po našem kolonijalnom mentalitetu neprimjereno robujemo, ne odstupaju u takvim primjerima, tj. kada imaju svoj stariji uobičajeni način pisanja, ne mijenjaju ga. Posebno je pitanje toga našeg provincijalnog mentaliteta kada mi na najgori mogući način u najgore moguće vrijeme, tj. na televiziji, u najgledanijim emisijama - u vijestima i dnevniku, serviramo englesko pisanje gra-

Hrvatski likovi zemalja i nekih imena gradova nastali su na tri načina:

- a) hrvatskim pisanjem hrvatskoga izgovora,
- b) prijevodom, npr. riječi u imenu kao što su *južni, sjeverni, kraljevina* ili cijelog imena npr. *Nizozemska*,
- c) upotrebom hrvatskog egzonima (npr. *Njemačka, Francuska*).

Egzonimi su stariji, postoje za zemlje koje su bile u hrvatskoj komunikacijskoj sferi. Potrebno je nešto više reći o točki a, tj. o "hrvatskom" pisanju "hrvatskoga" izgovora. To nije nikakvo pomodno hrvatovanje, kao što bi se možda moglo pomisliti ovakvim nagomilavanjem toga atributa, već je to činjenično stanje. Hrvatsko pisanje znači da upotrebljavamo znakove hrvatskoga pisma. Na primjer, kada bismo London htjeli približiti engleskom izgovoru onda bi to bilo /landn ili landen/, a ne bismo pisali /landən/ jer slova *ð* nema u hrvatskoj književnoj grafiji. Isto tako pisat ćemo *vašingtonski* ili *vošingtonski* i tako izgovarati, ali izgovarat ćemo tako i onda ako pišemo *washingtonski*. Izgovarat ćemo u tom imenu *v* a ne onaj glas (*w*) koji izgovaraju Amerikanci, jer toga glasa nema u hrvatskom književnom jeziku. (Neki ga izgovaraju, ali na drugom mjestu, tj. u primjerima kao *Europa*, a ima ga i u hrvatskim dijalektima.) Isto tako ćemo *Köln* izgovarati /keln/, a ne na način kako ga izgovaraju Nijemci, jer na mjestu *ö* ili *e* hrvatski književni jezik nema glasa kakav izgovaraju Nijemci. (Hrvatski ga jezik također ima u dijalektima.)

Kada se radi o zemljama - samostalnim državama, odnosno jedinicama koje se prema navedenom načelu smatraju takvima, svaki takav entitet u načelu ima hrvatski lik, koji se opet utvrđuje prema načelima normiranja. Međutim, u nekoliko je primjera ipak iz praktičnih razloga odstupljeno od toga načela. U pitanju su entiteti za koje je jasno da nisu samostalne države, a do sada nije bilo hrvatskoga lika njihovih imena. To su neki otoci, a u samom imenu dolaze apozicije *otok* i *otoci*.* Te su opće riječi prevedene, a samo ime otoka ostalo je u izvornom engleskom pisanju. Primjeri: *Otoci Wallis i Futuna, Otok Bowet, Otok Johnston*. Da se isto načelo provede i za dijelove država, pojavile bi se praktično gotovo nesavladive teškoće. Kao što je već navedeno, za mnogobrojne takve jedinice velikoga broja država teško je utvrditi stvaran status, posebno kada se ime pojavi u nekom tekstu u kojemu nema nikakvih elemenata da se on utvrdi. Zbog toga se prihvatilo načelo

dova za koje imamo svoja imena. Ako želimo i na taj način pokazati da smo svjetska i europska zemlja, onda bismo, valjda, imena stranih glavnih svjetskih gradova trebali pisati u izvorniku, tj. onako kako ih pišu u toj zemlji. Pišući ih engleski, pokazujemo svoju inferiornost i vrijeđamo te narode. Jedan primjer samo - ime Moskve treba pisati ili hrvatski ili ruski ćirilicom. O "učenom" pisanju ruskih imena na engleski način već je pisano, ali taj primjer s televizijom ipak je najdrastičniji jer se ponavlja višekratno svaki dan.

* Autor je zaboravio spomenuti što je sa zbirnom imenicom *otočje*. (S.B.)

da se za dijelove država postupa kao za gradove: ako postoji već otprije stariji hrvatski naziv, a to vrijedi za manji broj susjednih država i zbog nekoga posebnog razloga za nekoliko poznatih zemalja (npr. *Flandrija, Saska, Koruška, Šlezija, Alzas*), onda se uzima taj lik. U svim ostalim primjerima uzima se izvorno ime, osim ako se u imenu pojavljuju poznata opća riječ, odnosno riječ iz poznatoga jezika, koja znači npr. *južni, istočni, mali, veliki, gornji* - koja se prevodi.

U normi ISO 3166 navodi se znatan broj takvih dijelova država, pa je onda i za njih određivan, normiran hrvatski naziv. I tu je u ISO postupljeno različito, od slučaja do slučaja, pa se za neke zemlje navode njihovi sastavni dijelovi, a za većinu država njihovi se dijelovi ne navode. U imenima tih dijelova koji su nabrojani u ISO pri normiranju hrvatskoga imena s obzirom na prevođenje postupljeno je slično kao u engleskoj i francuskoj verziji, tj. kada se neki dio imena prevodi na engleski ili francuski jezik, preveden je i u hrvatskoj verziji. Ako dio imena nije preveden, odnosno adaptiran u međunarodnom predlošku, ostao je takav. Primjer mogu biti imena navedenih otoka.

Osim fonemskoga sastava, u nekim primjerima potrebno je odrediti i naglasak. Za samo normu to nije bilo potrebno. Polazi se od toga da je u stranim imenima moguće odstupati od prozodijskoga sustava hrvatskoga književnog jezika. Kako imena država imaju hrvatska, odnosno pohrvaćena imena, tada bi za njih bio obavezan hrvatski naglasni sustav. U tom se slučaju opet polazi od toga da je u hrvatskom jeziku u određenim kategorijama moguće silazni naglasak na nepravom slogu riječi, dakle da je moguće i na posljednjem slogu (što onda uključuje i to da može biti naglašen i posljednji slog). Ovdje je ta kategorija riječ stranoga nehrvatskoga porijekla, upravo posuđenica. Primjer za to može biti ime države *Martinik*, koje je poznato kao ime otoka u izvornom francuskom liku *Martinique*. Obično se govori *Martini*"k - *Martini*"ka.

3. Sporni slučajevi

Kad su na opisani način određena načela za hrvatske nazive države i njihovih dijelova i kad su se primijenila, pojavilo se, naravno, i spornih, problematičnih slučajeva. Oni će ovdje biti pojedinačno nabrojani, i to abecednim redom zemlje, bez obzira na probleme (po kojima bi se neka imena država mogla objediniti).

Američki Vanjski Otoci. Ta se jedinica pojavljuje u ISO na popisu posebnih država, pa je po određenom načelu uključena u našu normu također u toj kategoriji. Prevedeno je englesko ime (*United States Minor Outlying Islands*), s time da je malo skraćeno (izostavljeno je *minor* - mali).

Azerbajdžan. Za tu zemlju, koja je sada postala nezavisna, samostalna država, uobičajio se lik *Azerbejdžan*, prema njemačkom pisanju izgovora s *aj*. Kako treba

normirati hrvatsko ime te nove države, može se ispraviti lik koji je, prema njemačkom, ušao krivo u naš jezik, pa je normiran lik kako se navodi.

Bahami. Ime te države ima tri lika u hrvatskom jeziku - *Bahami*, *Bahama* i *Bahamski Otoci*. Kako i engleski i francuski ekvivalent imaju množinski lik (engl. *Commonwealth of the Bahamas*), izabran je i u hrvatskom jeziku množinski lik, dakle *Bahami*, gen. *Bahama*.

Bjelorusija. S imenom te nove države zapravo nije bilo problema, navedeni lik stara je hrvatska tradicija za tu zemlju, ali ga spominjemo ovdje jer se u glasilima počeo upotrebljavati novi lik *Bjelarus* prema izvornom bjeloruskom liku.

Belize. Pitanje je treba li taj lik biti jedninski ili množinski te treba li ga sklanjati (ako je jedninski) *Belizea/Belizèa* ili *Beliza*. Iz sustavnih razloga bolje je imati lik *Belize* - *Beliza*.

Bermudi. Trebalo je birati između lika *Bermudi* i *Bermudski Otoci*. Izabran je kraći lik; množina, muški rod, dakle *Bermudi*, *Bermuda*.

Bjelokosna Obala. Postoji i lik *Obala Bjelokosti*, ali je izabran sustavniji. Ne može se reći da drugo ime te države *Obala Slonovače* nije hrvatsko, kao što se katkad uzima. Doslovan prijevod imena, daje upravo riječ *slonovača*. Naime, *slonovača* i *bjelokost* nisu sinonimi, već su u odnosu podređenog i višeg pojma. *Slonovača* je vrsta *bjelokosti*, jer *bjelokost* nema samo slon već i neke druge životinje, npr. nirval. Dakle, *slonovača* je *bjelokost* u slona. Kako je već uobičajeno nazivati tu zemlju prema *bjelokosti*, ne bi bilo dobro mijenjati polazište.

Božićni Otok. Ime je prevedeno. Uz jedninski lik postojao je i množinski (*Božićni Otoci*). Prema engleskom ekvivalentu izabran je jedninski lik.

Britanski Djevičanski Otoci. Naziv je iznimno dulji (tri riječi), a obično je samo jedna, ali se nije našlo odgovarajuće kraće ime. Razmišljalo se da se skрати na *Djevičanski Otoci*, ali to nije dobro jer se u popisu navode i američki (U.S.) *Djevičanski Otoci*. Uzimaju se kao država po pravilu navedenom naprijed, tj. zato jer su u popisu ISO.

Britanski Indijskooceanski Teritorij. Ime je također dugo, ali se nije našlo kraće. Postojao je i prijedlog *Britanska Indijska Oceanija*, ali to nije mnogo kraće, a manje je točno.

Burkina Faso. Taj lik imena ne odgovara sustavu hrvatskoga jezika, jer se sklanja samo prvi dio. Međutim, kako je već uobičajen, a nije pronađen bolji, ostalo se pri njemu.

Burma, v. Mijanmar

Dominikanska Republika. Postoji i lik *Dominikana*, ali je uobičajeniji izabrani, vjerojatno zbog postojanja slična imena - *Dominika*.

Džibuti. Navodi se kako bi se reklo da je taj lik jednina muškoga roda: *Džibùti* - *Džibùtija*.

Falklandi (Malvini). Ti su otoci jedan od primjera da nesamostalna, ovisna jedinica dolazi kao samostalna država, vjerojatno iz političkih razloga. Isti je razlog i za dva imena.

Fidži. Taj je lik također muški rod, jednina (*Fidži* - *Fidžija*).

Filipini. Muški rod, množina (*Filipini* - *Filipinā*).

Francuska Gijana, *Francuski Južni teritorij*, *Francuska Polinezija*. Nisu samostalne države, a uzeti su uobičajeni likovi imena.

Gaza (Palestina). Tako se navodi i u ISO, a s jezičnoga gledišta nema problema.

Gvineja Bisau. Problem je isti kao s *Burkina Faso*, s tom razlikom da je ovdje drugi dio *Bisau* posebno važan jer postoji i država *Gvineja*.

Haiti. Muški rod, jednina: *Haiti* - *Haitija*.

Hongkong. Tri su zabilježena lika te države, a ostala su dva *Hong Kong* i *Hong-Kong*. Izabrani lik *Hòngkong* odgovara hrvatskom jeziku, a nalazimo ga i u drugim jezicima (npr. njemačkome).

Jemen. Nova država nastala spajanjem dviju prijašnjih (*Sjeverni Jemen* i *Južni Jemen*).

Južna Džordžija i *Otoci Južni Sendvič*. Neobično ime: dugo, od dva dijela, a u drugom dijelu kontrast množine i jednine. Nije se pronašlo bolje rješenje.

Kajmanski Otoci. Prema imenu otoka Cayman načinjen je pridjev *kajmanski*.

Kambodža. Ime te zemlje ima i lik *Kambođa*, ali je odabran lik prema pravilu o preuzimanju riječi iz engleskoga jezika. Ta država ima, odnosno imala je, i drugo ime - *Kampučija*, a izbor za službenu upotrebu vjerojatno će ovisiti o političkim razlozima.

Kiribati. Muški rod, jednina (*Kiribàti* - *Kiribàtija*).

Komori. Muški rod, množina: *Komóri* - *Komorā*. Postoji i drugo ime - *Komorski Otoci*, ali je odabrano kraće, što odgovara i izvornom nazivu.

Istočni Timor. U popisu ISO navodi se da je to privremeno ime.

Letonija. Ime te zemlje posebno je delikatan problem. Ako se oslanjamo na hrvatsku tradiciju, treba biti *Letonija*, inače *Latvija*. Kako se država sama imenuje *Latvia*, veoma su važni razlozi i za drugi lik. Ipak je kao službeno ime odabrano ono prema hrvatskoj tradiciji, ali se može upotrebljavati i drugi lik. Možda će i tu odlučiti politički razlozi.

Mađarska. Dva su lika imena te države; drugi je *Madžarska*, koji ima jaku hrvatsku književnu tradiciju. Međutim, znatan dio hrvatskoga jezičnoga kolektiva govori *Mađarska*. Taj je lik i bliži izvornom mađarskom izgovoru. (Ostvaraj za gy još je mekši, čini se da i nije afrikat nego umekšan ploziv *d'*).

Makedonija. U normi ISO 3166 glasi ime te zemlje *The Former Yugoslav Republic of Macedonia*, tj. *Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija*, s napomenom da su to ime odredili Ujedinjeni narodi.

Malavi. Muški rod, jednina: *Malâvi* - *Malâvija*.

Maldivi. Muški rod, jednina: *Maldîvi* - *Maldîvija*.

Martinik. Kao otok ta se zemlja obično piše izvorno - *Martinique*. Kao država treba se pisati pohrvaćeno.

Mauritanija. Postoje dva lika te zemlje, drugi je *Mauretaniya*. Odabrano je pisanje prema suvremenom izvornom francuskom pisanju.

Mijanmar. Novo ime Burme. U NN pisano je Mianmar/engl. Myanmar. Za zemlju se može upotrebljavati i staro ime (*Burma*, npr. *burmanska riža*). Slično je s imenima *Iran* i *Perzija*.

Moldavija. To je tradicionalan i dobar hrvatski lik i nije bilo sporno da se on izabere. Međutim, u novije se vrijeme u medijima javljaju likovi *Moldova* i *Moldavska*. Posljednji je u skladu s tradicijskom tvorbom imena zemalja.

Nauru. Muški rod, jednina, s naglaskom i sklonidbom: *Nàuru - Nàuruu*. Postupa se kao s imenicama muškoga roda na suglasnik, odnosno s nastavkom *-o* u nom. jednine.

Niue. Ime je teško uklopiti u hrvatski gramatički sustav. Najbolje ga je ne sklanjati, što je moguće kad imamo apoziciju: *u državi Niue*. Jednina muškoga roda, s naglaskom i sklonidbom: *Niue - Niuea*.

Novi Zeland. Lik *Zeland* već je uobičajen u hrvatskom jeziku, inače bi se to ime moglo prevesti.

Otoci Heard; McDonald; Otoci Svalbard i Jan Mayen; Otoci Turks i Caicos; Otoci Wallis i Futuna; Otok Bouvet; Otok Johnston. U tim je imenima iznimno zadržan izvoran (engleski) način pisanja imena otoka, kao što je već objašnjeno.

Ovčji Otoci. Prevedeno je ime, a upotrebljavao se i lik dijelom preveden: *Farski Otoci*.

Palau. Jednina muškoga roda sa sklonidbom *Palàu - Palàua*.

Papuanska Nova Gvineja. Običniji je bio lik *Papua Nova Gvineja*, ali je izabran onaj koji odgovara hrvatskom jeziku.

Portugal. Lik *Portugalija* nije hrvatski.

Rumunjska. Lik *Rumunija* nije hrvatski.

San Marino. To je uobičajen hrvatski lik, ne treba ga prilagođivati.

Sejšeli. Postoji i ime *Sejšelski otoci*, ali ono se odnosi na otoke u zemljopisnom pogledu. Država se sama zove *Republika Sejšeli* (engl. *Republic of Seychelles*), što skraćeno daje izabrani lik. Množina, muški rod, dakle *Sejšeli, Sejšela*.

Sijera Leone. Uobičajen je taj lik, ali on čini teškoće s uklapanjem u sustav, tj. sklanja li se prvi dio, drugi dio ili čak oba dijela ili je ime nesklonjivo. Najbolje je smatrati ga nesklonjivim.

Sjeverni Marijanski Otoci. Izabran je uobičajeni lik imena, a moguć je i lik *Sjevernomarijanski Otoci*, dok bi potpuno ime države bilo *Zajednica Sjevernomarijanskih otoka*.

Srednjoafrička Republika. Uobičajen je bio lik *Centralna Afrička Republika*, prema engleskom, ali je izabran hrvatskiji lik.

Sveta Helena/Lucija, Sveti ... Kristofor i Nevis, ... Petar i Mikelon, ... Toma i Princip, ... Vincent i Granadini. Preveden je atribut, a osobna su imena ostavljena u izvornom obliku.

Šri Lanka. Ime se ne uklapa, ali je tako uobičajeno, pa je prihvaćeno. Sklanja se samo drugi dio: *Šri" La"nka - Šri" La"nke*. Moglo bi se pisati i *Šrilanka*.

Tajland. Za tu je državu predložen lik *Tajska*, koji odgovara tradicijskim nazivima država u hrvatskom jeziku. Izabran je ipak uobičajeni lik, adekvatno imenu *Zeland*.

Togo. Jednina, muški rod, sklanja se: *Tògo - Tòga* (ili *Tògo*).

Tokelau. Jednina, muški rod, sklanja se: *Tokelàu - Tokelàua*.

Trinidad i Tobago. Puno je ime *Republika Trinidad i Tobago*. Kad se upotrebljava puno ime države, ne treba sklanjati druga dva dijela (*u Republici Trinidad i Tobago*). Kada se izostavlja apozicija *Republika*, sklanjaju se oba dijela: iz *Trinidad* i *Tobàga*.

Turkmenistan. Postoji i lik *Turkmenija*, ali je izabran onaj lik koji je danas uobičajeniji i koji odgovara liku izvornoga imena.

Tuvalu. Muški rod, jednina, sklanja se: *Tuvàlu - Tuvàlua*.

Ujedinjeni Arapski Emirati. Nije se našao kraći naziv, nema ga ni u normi ISO. Moguća je samo skraćunica *UAE*.

Vanuatu. Jednina, muški rod, sklanja se: *Vanuàtu - Vanuàtua*.

Vatikan. Postoji i drugo ime za tu posebnu državu - *Sveta Stolica*, što odgovara i engleskom liku u ISO (*Holy Seat*). Pri definitivnom određivanju službenoga naziva možda će odlučivati politički razlozi.

Velika Britanija. Kao skraćeno ime odabran je uobičajeni lik, iako bi bilo moguće za ime države upotrebljavati još kraću eliptičnu verziju, koja se također upotrebljava - *Britanija*. Kao što je rečeno, puno ime uz apoziciju *Ujedinjeno Kraljevstvo* sadržava i drugi dio: ... i *Sjeverna Irska*.

Venezuela. Postoji također veoma uobičajen lik *Venecuela* i bilo se teško odlučiti. Predložen je lik za koji se odlučio Leksikografski zavod i koji je bliži španjolskom izgovoru.

Zapadna Sahara. U normi ISO stoji napomena da je to privremeno ime.

Zelenortska Republika. Predložen je uobičajeni lik, a postoji i drugi - *Kapverd-ska Republika*. Mogao bi se izabrati i kraći lik, koji odgovara i kraćem izvornom imenu, tj. *Zeleni Rt*, prema *Cape Verde*.

Zimbabve. Muški rod, jednina, sklanja se: *Zimbàbve - Zimbàbvea*.

ABECEDNI POPIS IMENA ZEMLJA KOJE IMAJU STATUS (SAMOSTALNE) DRŽAVE

(Kratko ime, službeno ime)

Afganistan, Islamska Država Afganistan

Albanija, Republika Albanija

Alžir, Demokratska Narodna Republika Alžir

Američka Samoa

Američki Djevičanski Otoci

Andora

Angola, Republika Angola

Angvila

Antarktik

Antigva i Barbuda

Argentina, Republika Argentina

Armenija, Republika Armenija